

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z wniosku E. Spółki Akcyjnej w G.

przy uczestnictwie S. B.

o zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 13 czerwca 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w S.

z dnia 17 czerwca 2016 r., sygn. akt IV Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i nie obciąża uczestniczki postępowania kosztami postępowania
kasacyjnego na rzecz wnioskodawcy.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną uczestniczki S. B. od postanowienia Sądu Okręgowego należy zważyć, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwykłe środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój

jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej, powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej, pod kątem spełniania kryteriów, kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Oparcie wniosku na pierwszej ze wskazanych wyżej przyczyn kasacyjnych wymaga sformułowania samego zagadnienia oraz wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także, na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do przyjętego przy przedstawianiu Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, nie publ.).

Skarżąca wskazała, że istotne zagadnienia prawne dotyczą dopuszczalności zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, kwestii, czy remont kapitalny linii energetycznej można uznać za przerwanie ciągłości posiadania służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu oraz czy posiadaniu urządzeń przesyłowych przez Skarb Państwa w sposób prowadzący do zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu można przypisać charakter *dominium*, jeżeli wejście w ich posiadanie przez Skarb Państwa nastąpiło z mocy prawa na podstawie dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich.

Odnosząc się do tych zagadnień należy wskazać, że kwestia dopuszczalności nabycia przez Skarb Państwa lub przedsiębiorcę przesyłowego służebności gruntowej o treści podobnej do służebności przesyłu lub służebności

przesyłu przez zasiedzenie jest przedmiotem licznych orzeczeń Sądu Najwyższego tworzących ukształtowaną już linię orzeczniczą (por. uchwały: z 17 stycznia 2003 r., III CZP 79/02, OSNC 2003, nr 11, poz. 142, z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, Biuletyn SN 2008, nr 10, s. 8, z dnia 2 czerwca 2010 r., III CZP 36/10, OSNC 2010, nr 12, poz. 163, z dnia 21 stycznia 2011 r., III CZP 124/10, OSNC 2011, nr 9, poz. 99, z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139, oraz z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZP 31/13, OSNC 2014, nr 2, poz. 11, wyrok z dnia 12 grudnia 2008 r., II CSK 389/08, niepubl., postanowienia: z dnia 10 lipca 2008 r., III CSK 73/08, niepubl., z dnia 8 września 2006 r., II CSK 112/06, niepubl., z dnia 5 czerwca 2009 r., I CSK 392/08, niepubl., z dnia 22 lipca 2010 r., I CSK 606/09, niepubl., z dnia 6 lipca 2011 r., I CSK 157/11, OSNC-ZD 2012, nr B, poz. 45), z dnia 18 kwietnia 2012 r., V CSK 190/11, niepubl., z dnia 26 lipca 2012 r., II CSK 752/11, "Glosa" 2013, nr 1, s. 58, dnia 6 lutego 2013 r. V CSK 129/12, niepubl.). Zagadnienie dotyczące posiadania przez Skarb Państwa nieruchomości w sposób prowadzący do zasiedzenia, zostało rozstrzygnięte w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 r. (III CZP 30/07, OSNC 2008, nr 5, poz. 43), w uzasadnieniu której zawarto obszerne rozważania dotyczące władania przez Skarb Państwa nieruchomościami wykonywanego w ramach *imperium* i *dominium*, które można także odnieść do kwestii wskazanych przez skarżącą.

W odniesieniu do zarzutu nieważności postępowania ze względu na nie uczestniczenie w niniejszym postępowaniu Skarbu Państwa, na rzecz którego orzeczono zasiedzenie służebności gruntowej o treści służebności przesyłu, należy odwołać się do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2016 roku, III CZP 101/15 (OSNC 2017, nr 2, poz. 18), w której stwierdzono, że w sprawie z wniosku właściciela nieruchomości o ustanowienie służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu sąd może rozpoznać zarzut posiadacza urządzeń przesyłowych, że służebność została nabyta przez zasiedzenie przez jego poprzednika prawnego, niebiorącego udziału w sprawie, co można także odnieść do realiów rozpoznawanej sprawy. Należy także wskazać, że teza o przerwaniu ciągłości posiadania linii energetycznej przez jej remont kapitalny nie stanowi, w świetle treści przepisów kodeksu cywilnego oraz ustalonych poglądów

orzecznictwa i nauki prawa dotyczących pojęcia posiadania jako określonego stanu faktycznego, jego przejawów oraz skutków, istotnego zagadnienia prawnego w przedstawionym na wstępie rozumieniu.

Nie zachodzi także czwarta przyczyna kasacyjna. Oparcie wniosku na oczywistej zasadności skargi wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*), bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji, odnoszonych do przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia ustaleń faktycznych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.). Skarżąca nie wykazała tego rodzaju oczywistej i widocznej *prima vista* wadliwości zaskarżonego orzeczenia, wydanego na tle typowego i powtarzalnego stanu faktycznego polegającego na wieloletnim istnieniu na jej nieruchomości urządzeń przesyłowych eksploatowanych najpierw przez przedsiębiorstwo państwowe, a następnie przez jego następców prawnych.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.